

ಅಚ್ಚುತರಾಮಯ್ಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದನೇ ಹೊರತು ನಿನ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ತಡಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಅಂತರಾತ್ಮ ಸುಳ್ಳಾದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದೇ, ಅದನ್ನು ಒಳಗಲ್ಲಿಯೋ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಅದು ಆ ಸಮಾಧಿಯ ಸಂದಿನಿಂದ ಬಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ. ತಾನು ಕರೆ ನೀಡದಿದ್ದರೂ ಮಗನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಊಹೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಳು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮೈಥಿಲಿ.

ಅವನನ್ನು ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಕರೆ ತರಬೇಡ ಅಂತ ನಿನಗೆಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದ ಕರ್ಕಶವಾಗಿ.

ಯಾಕೆ? ಯಾಕೆ ಬರಕೂಡದು? ಇವನು ನಿಮ್ಮ ಮಗ ಅಲ್ಲವಾ? ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಮೃದುವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದಳು ಮೈಥಿಲಿ.

ಕೇವಲ ಉಸಿರಾಡ್ತೀರೋ ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಮಗ ಅಂತ ಕರೀತಾರಾ ಯಾರಾದ್ರೂ?

ನಾವೇ ಕರೆಯಬೇಕು. ಇವನನ್ನು ಹೆತ್ತಿರುವುದು ನಾವಾದ್ದರಿಂದ. ಬೇಡ. ವಾದ ಬೇಡ. ಅವನನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಕರೆಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಂದುಬಿಡು.

ಆ ಕೆಲಸ ನೀವು ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ, ನಾನು ಸತ್ತರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಹೆತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಇವನನ್ನ. ದೊಡ್ಡ ಹೆತ್ತೊಡಲು! ಘನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀ. ನಾವೆಷ್ಟು ಜಗಳವಾಡಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿಸೋದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಅಂತ ಕರೆಯೋದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರ ಅವನು. ಅಂಥವನು ಇದ್ದರೆಷ್ಟು? ಸತ್ತರೆಷ್ಟು?

ನೀವು ನಿಜವಾಗ್ಲೂ ಮನುಷ್ಯರೇನಾ? ಬಾಯಿಗೆ ಏನು ಬಂದ್ರೆ ಅದನ್ನು ಅಂದುಬಿಡ್ತೀರಲ್ಲಾ. ಬೇರೆಯವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೇನೇ ಸಹಿಸಲ್ಲ ನಾವು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ತಂದೆಯಾಗಿ...

ಇವೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಅನವಶ್ಯಕ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇವನು ನಡೀತಿದ್ರೆ ನನಗೆ ತಲೆ ತೆಗೆದಂತೆ ಅವಮಾನ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನನ್ನು ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ಬರಲು ಬಿಡೋದಿಲ್ಲ. ಒಳಗೆಲ್ಲಾ ದರೂ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದಳು ಮೈಥಿಲಿ ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ.

ಬೇಡ! ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇವನೊಂದಿಗೆ ನೀನಿರಬೇಡ.

ಹಾಗಾದರೆ ಇವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ದೂರ ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಹೋಗ್ತೀನಿ. ನನ್ನನ್ನ ನೋಡೋಕ್ಕೆ ನೀವು ಬರೋ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ನೀವು ಹೆತ್ತ ಮಗ ಅಂತ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕರೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಬನ್ನಿ.

ಇದೇನಾ ನಿನ್ನ ಕೊನೆಯ ಮಾತು? ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಕೇಳಿದ ಅಚ್ಚುತರಾಮಯ್ಯ. ಹೌದು.

ನನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಆಸರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಬದುಕಬಲ್ಲೆಯಾ?

ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಬದುಕಲಿಲ್ಲವಾ? ನಾನೂ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಇವನ ಜೊತೆಯಾದರೂ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆಯೇ ಮುಖ್ಯ! ಪಬ್ಲಿಟಿಟಿಗಾಗಿ ಕೊಡೋ ದಾನದಿಂದ ದೊಡ್ಡತನ ಬರಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಸೋದನ್ನ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರತಿಭೆ ಇರೋನಿಗೆ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯೋದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯ ಇರುವವನಿಗೆ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ಚಾಚೋದು ಆದರ್ಶ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ. ಪ್ರೀತಿ ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವರ. ಅದನ್ನು ಹಂಚಿದಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರೀತಿ ಎಂತಹ ಗಾಯವನ್ನಾದರೂ, ಎಂತಹ ಲೋಪವನ್ನಾದರೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಳು ಮೈಥಿಲಿ.

ಮೈಥಿಲಿಯನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡ ಅಚ್ಚುತರಾಮಯ್ಯ.

ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಆಯಾಸಗೊಂಡಾಗ ಹೇಗೆ ಮಲಗಿದರೂ ನಿದ್ರೆಯು ಪ್ರೇಯಸಿಯಂತೆ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಲಗಿದರೆ ನಿದ್ರೆಯು ವಿಚ್ಛೇದನ ನೀಡಿದ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೃದಂಗವು ಎರಡೂ ಕಡೆ ಬಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಿವೇದಿತ ನರ್ತಿಸಿದ ಪಾದಗಳು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಗುದ್ದುತ್ತಿದ್ದಂತಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಅವನಿಷ್ಟವಾದ ಫೀಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಚಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಆಧಾರಗೊಳ್ಳದೇ ಬದುಕಲಾರನೇ? ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಮಾರ್ಕುಗಳೇನಾ? ಮಾತು ಬಾರದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯವು? ಅವು ಬದುಕಲು ಕೋಚಿಂಗ್ ಯಾರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ? ಚಿಕ್ಕ ಮಿಂಚು ಹೊಳೆದು ಮಾಯವಾಯಿತು ಅವನಲ್ಲಿ. ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಅನುಮಾನ ಅಂಕುರಿಸಿತು.

ಮೈಥಿಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವಳಾ? ಅವಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ನಾಯಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದಾಗ, ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳದೇ ಊರಿನ ಹೊರಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ದೊಡ್ಡ ರಾಧಾಂತ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಅಂತಹದ್ದರಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತಮಗನನ್ನು ಬೇಡವೆಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವಳಾ? ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ... ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ...

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲ ಸದ್ದಾಗಿ ಅಚ್ಚುತರಾಮಯ್ಯನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತಡೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ? ಎಂದುಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ.

ಸಾರಿ ಕಣಯ್ಯಾ ರಾಮಯ್ಯಾ! ಬಸ್ಸು ಲೇಟಾಯ್ತು. ನಾಳೆ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಏನೂ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಎಪ್ಪತ್ತರ ಆದಿಶೇಷಯ್ಯ ಒಳಗೆ ಬಂದರು. ಆತ ಅಚ್ಚುತರಾಮಯ್ಯನ ತಾಯಿಯ ಸೋದರವಾಚ.

ಅದೇನು ತಾತಾ? ಹಾಗಂತೀರಿ? ನಾನು ನಿಮಗೆ ಬೇರೆಯವನಾ? ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬೇ ಇರೋದು. ಬನ್ನಿ ಊಟ ಮಾಡೋಣ. ಬರುವಾಗ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲೇ ಊಟ ಮಾಡಿದೆ. ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನಮ್ಮವರೆಂದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಅಕ್ಕರೆ ಕಣಯ್ಯಾ! ಕರುಣಾ ಹೃದಯ ಆಕೆಯದು! ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮನಿಗಿದ್ದಂತಹ ತಾಳ್ಮೆ ಇದೆ ಆಕೆಗೆ. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೋದಾಗ ನೀನು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗ. ಪಾಪ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯದಿಂದ ಹೊರಬರಲಿಲ್ಲ ಕಣಯ್ಯಾ. ಎಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಕೂತಿರುತ್ತಿದ್ದ.

ಹಸಿವೆಯಾದರೆ ಊಟ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆ ಪೆದ್ದ ಹುಡುಗನಿಗೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಆಸ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಕಣಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ ತಾತ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯೇ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದಳು. ಮಹಾಸಾಧ್ವಿ. ಸರಿ ಸರಿ, ಆ ಹೇಳಿ ಗಲಾಟೆ ಎಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಈಗ? ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಾತಃಪಠಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳಗ್ಗೆಯೇ ಲಾಯರ್ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗ್ತೀನಿ. ಇನ್ನು ಮಲಕ್ಕೋ. ಹೊತ್ತಾಯ್ತು.

ಮೊದಲೇ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿದ್ದ ಅಚ್ಚುತರಾಮಯ್ಯನ ಮನಸ್ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು ಆ ಮುದುಕ.

ಅಂದರೆ ಬೀಜದಲ್ಲೇ ಲೋಪವಿದೆ ಅಂತಾಯ್ತು. ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯದೇ... ಮತ್ತೆ .. ಮತ್ತೆ.. ನಾನು ಇಷ್ಟು ದಿನ.. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ... ಇನ್ನು ಆಲೋಚಿಸದಾದ. ಒಂದು ಸ್ಥಿರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಲಗಿಕೊಂಡ ಅಚ್ಚುತರಾಮಯ್ಯ.

* * *

ಗತದಿಂದ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿದ. ಮೈಥಿಲಿ ಕೂಡ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏನಾಯಿತೋ ಎನ್ನುವ ಚಿಕ್ಕ ಕಳವಳ. ಈ ಮನೆಯೇನಾ ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಂಗಾಲಾಯಿತು. ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ. ಮೈಥಿಲಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಆಡುತ್ತಾ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದ ನಾಲ್ವರು ಮಕ್ಕಳು! ಹಮ್ಮಯ್ಯ ಎಂದುಕೊಂಡ. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹುಳ ಹಿಡಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವನಲ್ಲಿ ಮೈಥಿಲಿ? ಕೇಳಿದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು.

ಯಾರು? ಪರಿಚಯವಾದ ದ್ವನಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲದ ನಂತರ ಕೇಳಿ ಮುಖ ಸಿಂಧರಿಸಿದಳು ಮೈಥಿಲಿ.

ನಮ್ಮ ಮಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೇಳಿದ ಕರೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ, ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ನೋಡಿದಳು ಗಂಡನತ್ತ ಮೈಥಿಲಿ.

ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರೋದು ನಮ್ಮ ಮಗನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ.

ಹಾಲ್‌ಗೆ ಕರೆತಂದು ಗೋಡೆಯತ್ತ ತೋರಿಸಿದಳು.

ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಗನ ಫೋಟೋ ನೋಡಿ ತಲೆ ತಿರುಗಿತು. ಮೈಯಲ್ಲಿನ ರಕ್ತ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಉಕ್ಕಿತ್ತು. ರಕ್ತಸಂಬಂಧ